

מדינת ישראל

רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון

ז' בתמוז התשפ"ג
26 ביוני 2023

חוזר גופים מוסדיים 2023-9-5
סיווג: כללי

חוזר הוראות למקורות מידע פיננסי שהם גופים מוסדיים

בתוקף סמכותי לפי סעיפים 41(א)(4), 48(א) ו-80(ג) לחוק שירות מידע פיננסי, התשפ"ב-2021 (להלן: "חוק שירות מידע פיננסי") ומתוקף סמכותי לפי סעיפים 2(ב) ו-42(א)(2) ו-(3) לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981 (להלן: "החוק"), ולאחר התייעצות עם הוועדה המייעצת, להלן הוראותיי:

כללי

בחודש נובמבר 2021 פורסם חוק שירות מידע פיננסי במסגרתו נותן שירות מידע פיננסי מקבל מידע פיננסי אודות לקוח מאת מקורות המידע ובהתאם להסכמת הלקוח. באמצעות המידע הפיננסי נותן השירות יכול להציע ללקוח שירותים שונים, לדוגמה ריכוז מידע פיננסי, ריכוז מידע פיננסי והעברתו לאחר לשם קבלת הצעות להתקשרות עבור הלקוח, השוואת עלויות, ייעוץ בדבר התנהלות כלכלית ועוד.

חוק שירות מידע פיננסי קובע כי ביחס לגוף מוסדי כהגדרתו בחוק, וביחס לנותן שירותים פיננסיים שהוא בעל רישיון למתן אשראי וכן בעל רישיון להפעלת מערכת לתיווך באשראי, לרבות אגודות פיקדון ואשראי כהגדרתם בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (שירותים פיננסיים מוסדרים), התשע"ו-2016, הפיקוח והאסדרה ייושמו וייקבעו, בהתאמה, על ידי רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון (להלן: "רשות שוק ההון" או "הרשות"). במסגרת כך, פועלת רשות שוק ההון ומקדמת אסדרה תומכת וכללים לגופים המפוקחים, הן כנותני שירותי מידע והן כמקורות מידע, והכל כהגדרת מונחים אלו בחוק שירות מידע פיננסי.

על מנת לייצר תשתית רגולטורית לגופים המפוקחים ובמטרה לקדם את יישום הוראות חוק שירות מידע פיננסי, בשלב הראשון פרסמה הרשות הוראות לגופים המפוקחים, שהינם בין היתר, נותני שירות מידע פיננסי, באמצעות פרסום מספר חוזרים: (1) חוזר ניהול סיכונים אצל נותן שירותים פיננסיים מוסדרים; (2) חוזר ניהול סיכונים סייבר בנותני שירותים פיננסיים ו- (3) חוזר שמירת מסמכים, שלושתם מיום 29 במאי 2022. כמו כן פרסמה רשות שוק ההון נוהל בקשה לקבלת אישור נותן שירות מידע פיננסי מיום 14 ביוני 2022. בנוסף, פרסמה הרשות הוראות לנותני שירותי מידע פיננסי (על תיקוניו) הן על גופים מוסדיים והן על נותני שירותים פיננסיים מיום 31 באוגוסט 2022 ו- 1 בספטמבר 2022, בהתאמה. ההוראות שפורסמו כאמור, קובעות את הכללים החל משלב הגשת בקשה לקבלת אישור נותן שירות מידע פיננסי ועד להוראות החלות על הגופים מפוקחים בעלי אישור נותן שירות מידע פיננסי.

כעת, הרשות נערכת לקראת יישום השלב השני, במסגרתו יידרשו מקורות המידע לאפשר גישה למידע פיננסי אודות "סל אשראי", אשר יכלול בין השאר פירוט לעניין יתרת האשראי, הריבית והעמלות שהוסכמו לעניין האשראי, מועדי פירעונם וקיום שעבודים שניתנו כנגד האשראי, וכהגדרתו בחוק שירות מידע פיננסי. בהמשך לכך, מצורף חוזר הוראות למקורות מידע פיננסי שהם גופים מוסדיים אשר יחול על מקורות המידע שהם גופים מוסדיים כפי שהוגדרו בחוזר זה, ובו מפורטים הפעולות הנדרשות והחובות לצורך היישום של הוראות חוק שירות מידע פיננסי בהקשר של מקורות מידע שהם גופים מוסדיים. יישום ההוראות ייעשו תוך כדי שילוב של טכנולוגיות חדשות ובפרט באמצעות הטמעת טכנולוגיית API (Application Programming Interface). בחירת טכנולוגיית API להעברת מידע כאמור, והסתמכות על סטנדרט קבוצת ברלין כפי שפרסם בנק ישראל, נועדה לייצר סביבה טכנולוגית דומה

ככל הניתן ולהקל על כלל השחקנים בשוק המידע הפיננסי ובהמשך לכך לאפשר יצירת סביבת חדשנות (אקוסיסטם) אשר תעודד פיתוח שירותים ומוצרים חדשים המבוססים על גישה מהירה וקלה למידע עדכני ואמין. כל אלו יאפשרו לציבור לקבל שירותים פיננסיים מותאמים לצרכיהם, ובכך למצות באופן מיטבי את המטרות של חוק שירות מידע פיננסי.

1. הגדרות

"אישור למתן שירות מידע פיננסי", "גוף פיננסי", "הרשאת גישה", "חשבון משותף", "לקוח", "מידע פיננסי", "מערכת הממשק למידע פיננסי" ו-"נותן שירות מידע פיננסי" – כהגדרתם בחוק שירות מידע פיננסי;

"חוזר דיווח כשל טכנולוגי" – חוזר גופים מוסדיים 2022-9-15 דיווח על אירועי סייבר וכשל טכנולוגי;

"חוזר טכנולוגיות מידע" – חוזר גופים מוסדיים 2010-9-4 ניהול טכנולוגיות מידע בגופים מוסדיים;

"חוזר סייבר" – חוזר גופים מוסדיים 2016-9-14 ניהול סיכונים סייבר בגופים מוסדיים;

"חוק שירות מידע פיננסי" – חוק שירות מידע פיננסי, התשפ"ב-2021;

"חשבון משותף ביחד ולחוד" – חשבון שלפי הסכם ההתקשרות עם מקור מידע, כל אחד מבעלי החשבון רשאי לתת הוראות בחשבון ללא הסכמת בעל החשבון האחר;

"חשבון משותף" – חשבון שלגביו רשומים אצל מנהל החשבון יותר מבעל חשבון אחד;

"מערכת סליקה פנסיונית מרכזית" – כהגדרתה בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ייעוץ, שיווק ומערכת סליקה פנסיוניים), התשס"ה-2005;

"מקור מידע" – גוף מוסדי אשר נותן אשראי ללקוח, ואשר חלה בעניינו חובת מתן גישה למידע פיננסי לפי חוק שירות מידע פיננסי;

"מתן גישה למידע פיננסי" – מתן גישה למידע פיננסי אודות לקוח בהתאם לחוק שירות מידע פיננסי, לרבות כל החובות מכוח החוק כאמור;

"סל אשראי" – כמשמעותו בפרט 4 לחלק א' לתוספת השלישית בחוק שירות מידע פיננסי;

"ערוץ מקוון" – פורטל אינטרנט או יישומון (אפליקציה) באמצעותו מנגיש הגוף המוסדי מידע ללקוח באופן ישיר;

"שכבת תעבורה" – ערוץ מאובטח מעל רשת האינטרנט המאפשר העברת מסרים בין מקור מידע לנותן שירות מידע פיננסי;

"תעודה חתומה דיגיטלית" – תעודה חתומה דיגיטלית, אשר הונפקה לנותן שירות מידע פיננסי על ידי מאסדר נותן השירות, באמצעות מערך הדיגיטל הלאומי, לשם קבלת גישה באמצעות מערכת הממשק למידע פיננסי (סרטיפיקט);

"תקן" – הכללים המפורטים בנספח א' לחוזר זה וההבהרות המפורטות בנספח ב' לחוזר זה, וכוללים בין היתר: ארכיטקטורה, אבטחת מידע והגנת סייבר, הגדרת תהליכים עסקיים, תהליכי הזדהות של נותן שירות מידע פיננסי אצל מקור המידע, תהליכי מתן הרשאת גישה וביטול הרשאת גישה, כללים לרמת שירות, הגדרת השירותים ומבנה הבקשה והמענה לכל שירות, אופן ניהול הגרסאות והשירותים שיינתנו על ידי מקור המידע בסביבת הפיתוח.

2. ממשל תאגידי

(א) תפקידי הדירקטוריון:

(1) ידון ויאשר את המדיניות לעניין מתן גישה למידע פיננסי כמפורט בסעיף 2(ב)(1);

(2) ידון בצורך לעדכן את המדיניות כאמור בסעיף קטן (1) לעיל, לכל הפחות אחת לשלוש שנים וכן בעת שינוי מהותי בפעילות מקור המידע, בסוג השירותים המוצעים על ידו ובסוג המידע המועבר;

(3) יבצע פיקוח ובקרה על יישום מתן הגישה למידע פיננסי, ובכלל זה :

- (א) יקבע דיווחים נדרשים לדירקטוריון בנוגע למתן הגישה למידע פיננסי, לרבות דיווח בדבר מוכנות הגוף המוסדי ליישום גרסה חדשה בטרם הפעלתה, תלונות של לקוחות מקור המידע ונותני שירות מידע פיננסי וכן כשלים מהותיים במתן שירותים והטיפול בהם ;
- (ב) יודא כי מכלול הסיכונים הגלומים במתן גישה למידע פיננסי לרבות קבלת הרשאה גישה מהלקוח, ובכלל זה סיכוני אבטחת מידע וסייבר, סיכוני פגיעה בפרטיות, סיכונים משפטיים וסיכוני ציות, מנוהלים בהתאם לפרק 10 לחלק 1 בשער 5 לחוזר המאוחד בנושא "ניהול סיכונים בגופים מוסדיים", וכן בהתאם להוראות הייעודיות השונות וביניהן, חוזר סייבר וחוזר טכנולוגיות מידע ;
- (ג) יודא כי ניהול סיכוני מתן גישה למידע פיננסי ייבחן באופן תקופתי על ידי הביקורת הפנימית, בהתאם לפרק 8 לחלק 1 בשער 5 לחוזר המאוחד בנושא "ביקורת פנימית".

(ב) תפקידי ההנהלה :

- (1) תכתוב מדיניות למתן גישה למידע פיננסי. מדיניות זו תהיה אחידה ושוויונית לכל נותני שירות מידע פיננסי ותכלול בין היתר :
- (א) היבטים של ניהול סיכונים, אופן מתן הגישה למידע פיננסי ונסיבות למניעת גישה למידע פיננסי, מועדי החזרת השירות ואופן החזרתו, שיקולים לסגירת ערוץ TLS קיים וכן אופן העבודה בשכבת התעבורה ;
- (ב) תמיכה בתקלות לרבות שירותי תמיכה ביחס להיבטים טכנולוגיים ואופן הטיפול בתקלות בהתאם להוראות סעיף 3(ז)-(יא) לחוזר זה ;
- (ג) רמת השירות לנותן שירות מידע פיננסי בהתאם להוראות סעיף 6 לחוזר זה ;
- (ד) שירותים נוספים הניתנים באמצעות מערכת בממשק למידע פיננסי, ככל שניתנים, בהתאם לסעיף 7 לחוזר זה.

(2) תיקבע ותטמיע נהלים למימוש המדיניות למתן הגישה למידע פיננסי ;

(3) תיישם תהליכים לפיקוח והטמעת המדיניות והנהלים במתן גישה למידע פיננסי ;

(4) עיקרי המדיניות והנהלים כאמור יפורסמו בפורטל המפתחים כמפורט בסעיף 3(ו) להלן.

3. גישה למידע פיננסי אודות אשראי

- (א) מקור מידע ייתן לנותן שירות מידע פיננסי, אשר פנה עם תעודה חתומה דיגיטלית מתאימה ובהתאם לתקן, גישה למידע פיננסי, אודות אשראי של לקוח, והכל בהתאם לקבוע בפרק ד' בחוק שירות מידע פיננסי.
- (ב) מקור מידע יסתמך על המידע המופיע בתעודה החתומה דיגיטלית לצורך מתן הגישה למידע פיננסי.

מערכת ממשק למידע פיננסי

(ג) מקור מידע נדרש ליישם את רכיבי התקן בהתאם לדרישות המפורטות בנספח א' ובנספח ב' לחוזר זה, כמפורט להלן :

(1) מקור מידע חייב ליישם רכיבים ושירותים המוגדרים בתקן כרכיבים מנדטוריים ;

(2) מקור מידע חייב ליישם רכיבים ושירותים המוגדרים בתקן כרכיבים מותנים או כשירותים מותנים, ככל שאלו ניתנים ללקוח על ידי מקור המידע בערוצים המקוונים או שמקור המידע נדרש להעביר אותם למערכת סליקה פנסיונית מרכזית.

(3) יישום רכיבים או שירותים המוגדרים בתקן כרכיבים אופציונליים או רכיבים ושירותים המוגדרים בתקן כמותנים ואינם ניתנים כמפורט בסעיף קטן 2 לעיל, נתון לשיקול דעתו של מקור המידע. החליט מקור המידע על יישום, יעשה זאת כאמור בתקן.

(ד) מבלי לגרוע מהאמור בסעיף (ג) לעיל, מקור מידע ייתן לכל הפחות את כל השירותים הבאים באמצעות מערכת הממשק למידע פיננסי :

(1) אימות זהותו של נותן שירות המידע פיננסי והקמת הרשאת גישה מאת הלקוח, לצורך קבלת מידע בנוגע לחשבון או לחשבונות מסוימים לאחר אימות זהות הלקוח בהתאם לסעיף 5(ג) לחוזר זה ;

(2) שירותים הנלווים לניהול הרשאת הגישה כאמור בסעיף (1) לעיל לרבות מידע אודות סטטוס הרשאה, מידע אודות פרטי ההרשאה וכן ביטול ההרשאה ;

(3) קבלת מידע אודות מאפייני חשבון הלוואות ;

(4) קבלת מידע אודות היתרות בחשבון הלוואות ;

(5) קבלת מידע אודות תנועות בחשבון הלוואות, ככל שאלו ניתנים ללקוח על ידי מקור המידע בערוצים המקוונים או שמקור המידע נדרש להעביר אותם למערכת סליקה פנסיונית מרכזית.

(ה) מקור מידע יישם את הגרסה המעודכנת ביותר של התקן. בנוסף, ולמשך שישה חודשים מיום עליה לאוויר של גרסה חדשה, מקור מידע נדרש לתמוך גם בגרסה שקדמה לה.

תמיכה ומידע אודות מערכת הממשק למידע פיננסי :

(ו) מקור מידע יפרסם באתר האינטרנט שלו, במקום ייעודי, את עיקרי המדיניות והנהלים כאמור בסעיף 2(ב)(4) בחוזר זה ואת המידע הטכני הנדרש עבור נותני שירות מידע פיננסי לצורך קבלת הגישה והמידע ממקור המידע (להלן: "**פורטל מפתחים**"), ולכל הפחות את המידע הבא :

(1) סוגי השירותים הניתנים על ידי מקור המידע במסגרת מתן הגישה למידע פיננסי בגרסאות הפעילות בסביבת הייצור, ובגרסאות עתידיות בסביבת הניסוי, ככל שישנן ;

(2) תיעוד מפורט וברור בנוגע לאופן יישום הרכיבים והשירותים האופציונליים, ככל שמיושמים, כאמור בסעיף 3(ג) ;

(3) מפרט השירותים אשר ניתנים לנותני שירות מידע פיננסי בסביבת הניסוי, כמפורט בסעיף 3(ט) ;

(4) כתובת API לצורך קבלת השירותים הניתנים באמצעות מערכת המידע הפיננסי ;

(5) סוגי ערוצי התקשורת בהם ניתנים שירותי התמיכה וטיפול בתקלות כמפורט בסעיף 3(יא).

(ז) מקור מידע יאפשר לבעלי תעודה חתומה דיגיטלית מתאימה לבצע פעילות בסביבת הניסוי, לצורך התנסות במערכת הממשק למידע פיננסי ובדיקת מערכותיהם אל מול מערכות מקור המידע.

(ח) מקור מידע יקים סביבות ניסוי עבור נותני שירות מידע פיננסי, כמפורט להלן :

(1) סביבת ניסוי עבור בדיקות שיבוצעו טרם עליה לאוויר של גרסה חדשה, בעקבות עדכון טכנולוגי בתקן או בעקבות עדכון במערכות המידע אצל מקור המידע ("**סביבת עלייה לאוויר**"). סביבת ניסוי כאמור, תופעל לפחות חודש ימים טרם עליה לאוויר של גרסה חדשה או עדכון גרסה, לפי העניין ;

(2) סביבת ניסוי לבדיקות שוטפות לבחינת מוכנות, כשירות ותקינות מערכות נותני שירות המידע אל מול מערכות מקור המידע ובהתאם לגרסה שבתוקף ("**סביבת בדיקות שוטפות**").

(ט) על סביבת הניסוי יחולו ההוראות הבאות :

(1) סביבת הניסוי תאפשר בדיקת תקינות הממשקים והתהליכים בהתאם לכלל השירותים הניתנים על ידי מקור המידע ובהתאם לתקן ;

(2) המערכת תבצע היזונים חוזרים לגבי השגיאות והתקלות שיימצאו בקבצים, ככל שיימצאו.

(י) מקור מידע ייתן לנותן שירות מידע פיננסי שפנה אליו בקשר לקבלת מידע, שירותי תמיכה וטיפול בתקלות הכוללים את כלל ההיבטים הטכנולוגיים הנדרשים לצורך שימוש תקין במערכת הממשק למידע פיננסי, וביחס לכלל הגרסאות הנתמכות בסביבת הייצור ובסביבות הניסוי.

(יא) תקלה שמקורה בערוץ התקשורת בין נותן שירות מסוים אחד או יותר לבין מקור המידע תטופל בהתאם לעקרונות הבאים :

- (1) מועד תחילת הטיפול בתקלה יהיה בסמוך ככל האפשר למועד קבלת הפניה ;
- (2) מקור מידע יטפל בתקלה בין היתר, על פי מידת השפעתה על תפקודה התקין של מערכת המידע לממשק פיננסי והמשתמשים בה ;
- (3) פנה נותן שירות מידע פיננסי למקור מידע בדבר תקלה, יפעל מקור מידע, כדלהלן :
- (א) יעניק מענה ראשוני מיידי על עצם קבלת הפנייה. כמו כן נדרש מקור מידע לעדכן את נותן שירות המידע הפיננסי באופן שוטף אודות התקדמות הטיפול בתקלה האמורה ;
- (ב) ככל שתקלה גורמת להשבתה של שירות ומשפיעה על יותר מנותן שירות מידע אחד, יעדכן מקור מידע בפורטל המפתחים אודות התקלה, מועד איתורה, הצפי לתיקונה ומועד השלמת הטיפול בה.
- (ג) מקור מידע ייתן שירותי תמיכה וטיפול בתקלות לנותן שירות מידע פיננסי באמצעות פורטל המפתחים או באמצעות סביבות הניסוי או בכל דרך אחרת המאפשרת זמינות ותיעוד ראויים.

4. ארכיטקטורה, אבטחת מידע והגנת סייבר

- (א) מקור מידע ינהג במידע פיננסי אשר מתקבל ומועבר על ידו במסגרת חוזר זה, באופן בו הוא נוהג במידע רגיש, כהגדרתו בחוזר ניהול סיכוני סייבר, ויפעל בהתאם להוראות החלות עליו בעניין ניהול סיכוני סייבר.
- (ב) מקור מידע ייתן גישה למידע פיננסי באמצעות מערכת הממשק למידע פיננסי, רק בהתקיים כל אלה :
- (1) נותן שירות המידע הזדהה בפניו בשכבת התעבורה, עם תעודה חתומה דיגיטלית מתאימה וכאמור בתקן ;
- (2) התעודה החתומה דיגיטלית של נותן השירות הפיננסי בתוקף ומיועדת לצורך קבלת גישה לשירות מידע פיננסי.
- (ג) תעודה חתומה דיגיטלית תשמש לצורך הזדהות נותן השירות עבור הפעולות הבאות :
- (1) הזדהות נותן שירות המידע בעת הצפנת ערוץ התקשורת בשכבת התעבורה בין שני הגופים (QWAC) ;
- (2) הזדהות נותן שירות המידע בעת הצפנת השאילתה הנשלחת למקור המידע (QSEAL).
- (ד) מקור מידע ישתמש רק בפרוטוקול https להעברת מסרים לנותן שירות מידע פיננסי, תוך שימוש בשכבת תעבורה מאובטחת מסוג (Mtls) (להלן : "ערוץ TLS") שהוקם על ידי נותן שירות מידע פיננסי.
- (ה) מקור מידע ידרוש מנותן שירות מידע פיננסי, כחלק מהקמת ערוץ ה-TLS – להזדהות בפניו כאמור בסעיף קטן (ב)(1) לעיל.
- (ו) מקור מידע רשאי לסגור ערוץ TLS קיים משיקולי אבטחת מידע, כפי שהוגדרו במסמך המדיניות של מקור המידע. סגירת ערוץ כאמור, תיחשב אירוע מהותי כהגדרתו בסעיף 3(ג)(9) בחוזר דיווח כשל טכנולוגי וחייב בדיווח כאמור בסעיף 8(א)(4).
- (ז) בקשות ומענה לקבלת מידע פיננסי באמצעות מערכת הממשק למידע פיננסי יהיו במבנה המוגדר בתקן.
- (ח) מקור מידע יישם טכנולוגיות לניטור בקשות לקבלת מידע פיננסי ובקרה עליהן, ולכל הפחות ניטור אנומליות עסקיות, הטעייה והסטה. בנוסף, מקור מידע יבצע מעקב אחר תקריות סייבר הקשורות לממשקי API וזאת כחלק מתוכנית הניטור הכוללת של אירועי סייבר וכאמור בהוראות סעיף 5(א)(2) לחוזר סייבר.
- (ט) בקשות ומענה לקבלת מידע פיננסי יתועדו ויישמרו כחלק מנתיבי הבקרה בהתאם להוראות סעיף 5(א)(2) לחוזר סייבר.
- (י) מקור מידע שמנע גישה למידע פיננסי כאמור בסעיף 41(א)(1) לחוק שירות מידע פיננסי, יתעד במערכתו את הסיבות למניעת הגישה ולהסרת המניעה כאמור, ככל שהוסרה, ויודיע על כך לנותן השירות מידע פיננסי בהתאם להוראות סעיף 5(יז) בחוזר זה. כמו כן ידווח לממונה בהתאם להוראות סעיף 8(א)(4) להלן.

5. הרשאת גישה של לקוח

הקמה ושינוי הרשאת הגישה

- (א) מקור מידע יבצע הקמת הרשאת גישה בהתאם לתקן, ובכפוף לזיהוי הלקוח ואימות זהותו כאמור בסעיף קטן (ג) להלן.
- (ב) מקור מידע יאפשר ללקוח לבטל הרשאת גישה, הן באמצעות מערכת הממשק למידע פיננסי ובהתאם לתקן והן ישירות אצל מקור המידע, באמצעות הערוצים המקוונים, ובכפוף לזיהוי הלקוח ואימות זהותו כאמור בסעיף קטן (ג) להלן.
- (ג) מקור מידע יזהה את הלקוח לצורך מתן הרשאת גישה או ביטולה, באמצעות גורמי אימות הדומים לגורמי האימות בהם הוא עושה שימוש לצורך זיהוי הלקוח בערוצים המקוונים שלו ובהתאם להוראות הייעודיות השונות המפורטות בחוזר סייבר.
- (ד) מקור מידע ינהל לכל לקוח הרשאת גישה מתמשכת תקפה אחת בלבד, ביחס לכל נותן שירות מידע פיננסי.
- (ה) שינוי בהרשאת גישה מתמשכת שנתן לקוח לנותן שירות מידע פיננסי, תעשה בדרך של ביטול ההרשאה הקיימת והקמת הרשאת גישה חדשה.
- (ו) על אף האמור בסעיף (ד) לעיל, הקמת הרשאת גישה נוספת באופן חד פעמי, כשיש לאותו לקוח הרשאת גישה מתמשכת בתוקף, ביחס לאותו נותן שירות מידע פיננסי, לא תבטל את הרשאת הגישה המתמשכת.

בחירת חשבונות

- (ז) מקור מידע יאפשר ללקוח לבחור את חשבונותיו, לגביהם יועבר המידע הפיננסי אל נותן שירות המידע הן באמצעות נותן השירות מידע הפיננסי כאשר הלקוח נותן את פרטי החשבונות, והן אצל מקור המידע.
- (ח) בחירת חשבונות אצל מקור המידע תעשה מתוך רשימה שמקור המידע מציג ללקוח על פי מזהה החשבון הראשי של הלקוח אצל מקור המידע. החשבון הראשי יאגד תחתיו את כלל הפעילויות של הלקוח באותו חשבון ואת המוצרים הפנסיוניים אליהם הוא קשור, ככל שישנם כאלו, והכל כמפורט בתקן.
- (ט) בטרם ייתן הלקוח למקור המידע אישור הרשאת גישה לנותן שירות מידע פיננסי, יציג מקור המידע ללקוח את פרטי ההרשאה המפורטים להלן, באופן ברור, בשפה פשוטה ותמציתית ובממשק נוח למשתמש:
- (1) שם נותן שירות מידע פיננסי ושם האפליקציה, כפי שמופיע בתעודה החתומה הדיגיטלית שלו;
 - (2) סוגי המידע הפיננסי שבחר הלקוח אצל נותן שירות המידע הפיננסי בהתאם לפירוט בסעיף 3(ד)-(3)-(5).
 - (3) שמות ומספרי החשבונות או הפוליסות, לפי העניין, לגביהם נותן הלקוח את הרשאת הגישה;
 - (4) תוקף ההרשאה, לרבות סוג ההרשאה - מתמשכת או חד פעמית;
 - (5) האופן בו ניתן לצפות בהרשאות הגישה הקיימות, וכן האפשרויות לביטול או לשינוי ההרשאות האמורות;
 - (6) בחשבון משותף - הודעה על כך שלאחר אישור הלקוח, תשלח הודעה לכלל הבעלים בחשבון. בחשבון משותף שאינו חשבון משותף ביחד ולחוד, הודעה על הצורך בהסכמות הבעלים הנוספים.

הוראות בנוגע לחשבון משותף

- (י) הוגשה בקשה לקבלת הרשאת גישה בידי אחד הבעלים בחשבון משותף, ישלח מקור המידע הודעה ליתר בעלי החשבון שלא התקבלה הסכמתם למתן הגישה כאמור, וזאת מיד עם קבלת הבקשה של הבעלים הראשון אודות מתן הרשאת הגישה. ההודעה כאמור תכלול את כל הפרטים המהותיים הנדרשים ללקוח, ובכלל זאת:
- (1) שם נותן שירות מידע פיננסי לו ניתנה הרשאת הגישה ושם האפליקציה, כפי שמופיע בתעודה החתומה הדיגיטלית;
 - (2) סוגי השירותים והמידע הפיננסי שבחר הלקוח אצל נותן שירות המידע הפיננסי בהתאם לפירוט בסעיף 3(ד)-(3)-(5).
 - (3) שמות החשבונות לגביהם נתן הלקוח את הרשאת הגישה;
 - (4) תוקף ההרשאה שניתנה, לרבות סוג ההרשאה - מתמשכת או חד פעמית;

- (5) שם הבעלים שהגיש את הבקשה להרשאת הגישה ;
- (6) זכות הלקוח לבטל את ההרשאה בכל עת והדרך לעשות כן, לרבות ההבדל בין ביטול בסמוך למתן ההרשאה לבין ביטול במועד מאוחר יותר.
- (יא) הודעה על ביטול הרשאת גישה כאמור בסעיף 45(ג) בחוק שירות מידע פיננסי שנעשה על ידי אחד מבעלי החשבון בחשבון משותף, תימסר לכל יתר בעלי החשבון ;
- (יב) בחשבון משותף, שבו נדרש כי הרשאת הגישה תינתן בידי כל בעלי החשבון יחולו גם ההוראות הבאות :
- (1) ההודעה כאמור בסעיף קטן (י) לעיל תכלול גם מידע אודות זכותו של הלקוח לתת את הסכמתו למתן הרשאת הגישה או לסרב לבקשה והדרך לעשות כן ;
- (2) מקור המידע יאפשר ליתר הבעלים לתת הסכמתם למתן הרשאת גישה באופן מקוון לאחר אימות זהותם בהתאם לסעיף 5(ג), וזאת עד 5 ימי עסקים ממועד מסירת ההודעה, כאמור. לא הושלם התהליך בתוך 5 ימי עסקים כאמור, יראה מקור המידע בהסכמה למתן הרשאת הגישה על ידי הבעלים הראשון לחשבון זה כבטלה.
- (ג) בחשבון משותף ביחד ולחוד תתייחס ההודעה שמקור מידע נדרש לשלוח ללקוח לפי סעיף 80(ב) לחוק שירות מידע פיננסי לכל הנושאים הבאים :
- (1) הרשאת גישה שניתן כל אחד מבעלי החשבון תיחשב כהרשאת גישה שניתנה בידי כל בעלי החשבון ;
- (2) בעת הקמת הרשאת גישה על ידי אחד מבעלי החשבון, יקבל כל אחד מהבעלים בחשבון המשותף הודעה, כאמור בסעיף 43(ב) לחוק שירות מידע פיננסי ;
- (3) האפשרות של כל אחד מבעלי החשבון המשותף לבטל הרשאות גישה שניתנו.
- (ד) הודעות ללקוח הנדרשות בחוק שירות מידע פיננסי לרבות ההודעות הפורטות בסעיף זה, יישלחו ללקוח באופן בו נוהג מקור המידע למסור לאותו לקוח הודעות. מבלי לגרוע מהאמור ברישא, ישלח מקור המידע ללקוחות גם הודעה בערוץ תקשורת המאפשר מסירת הודעה באופן מידי ונגיש, כדוגמת מסרון כתוב, מסרון קולי או דואר אלקטרוני, לפי העניין, והכל ככל שיש למקור המידע את פרטי ההתקשרות הרלוונטיים.

ניהול הרשאות הגישה

- (טו) מקור מידע יציג ללקוח, בכל עת בערוצים מקוונים את הרשאות הגישה התקפות ואת אלו שאינן תקפות לתקופה של 7 שנים. לגבי כל הרשאת הגישה יוצגו הפרטים המפורטים בסעיפים 5(ט)-(1)-(4) ולעניין חשבון משותף שבו נדרש כי הרשאת הגישה תינתן בידי כל בעלי החשבון, יוצגו גם הרשאות הגישה הממתניות לאישור.
- (טז) מקור מידע ישמור את המידע אודות הרשאות שניתנו בחשבון הלקוח לנותן שירות מידע פיננסי לפרק זמן של 7 שנים לפחות מיום ביטול הרשאת הגישה ובהתאם להוראות הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון (להלן: "הממונה") בעניין שמירת מסמכים.

מסירת הודעות מאת מקור מידע לנותן שירות מידע פיננסי

- (יז) הודעה לנותן שירות מידע פיננסי על מניעת גישה או הסרת המניעה, בהתאם לסעיף 41(א) בחוק שירות מידע פיננסי, תימסר בהקדם האפשרי, כמענה לפנייה שבגינה סורבה הבקשה לקבלת גישה. הודעה כאמור יכולה להימסר גם באמצעות דואר אלקטרוני לכתובת הדואר הרשומה בתעודה החתומה דיגיטלית או באמצעות הודעה בדחיפה (push notification) כאמור בתקן.
- (יח) הודעה לנותן שירות מידע פיננסי על ביטול הרשאת גישה על ידי לקוח, כאמור בסעיף 45(ג) בחוק שירות מידע פיננסי, תימסר בהקדם האפשרי, באמצעות הודעת דואר אלקטרוני לכתובת הדואר הרשומה בתעודה החתומה דיגיטלית או באמצעות הודעה בדחיפה (push notification) כאמור בתקן.

שמירה ותיעוד

- (א) מקור מידע ישמור את כלל הרישומים הממוכנים (logs) הקשורים לבקשות ומענה לקבלת מידע פיננסי המוגדרים בתקן.
- (ב) מקור המידע יתעד במערכתיו את הסיבות למניעת הגישה, את אופן מניעת הגישה, את מועדי מניעת הגישה ומועד הסרת המניעה.

זמינות מערכת הממשק למידע פיננסי

- (ג) מקור מידע יספק שירות זמין, רציף ושוטף במערכת הממשק למידע פיננסי.
- (ד) זמני המענה לבקשות מידע פיננסי יהיו מידיים.
- (ה) מקור מידע ימדוד את הזמינות ואת זמני המענה לבקשות לקבלת מידע פיננסי באופן שוטף ולאורך כל שעות היממה ויתעד מידע זה ;
- (ו) מקור מידע יפעיל מערכת גיבוי למערכת הממשק למידע פיננסי אשר תשמש אותו במקרה של תקלה או במקרה של עדכון טכנולוגי במערכת הממשק למידע פיננסי.

היקף ועדכניות המידע

- (ז) היקף המידע הפיננסי יהיה כמוגדר בתקן ולעניין מידע פיננסי אודות תנועות בחשבון הלוואות, כאמור בסעיף 3(ד)5, יהיה בהתאם לקיים בערוצים המקוונים ולכל הפחות מידע אודות 12 החודשים שקדמו למועד הגשת הבקשה למידע פיננסי.
- (ח) מקור מידע יספק לנותן שירות מידע פיננסי את המידע העדכני ביותר שברשותו, בהתאם לכללים הבאים :
- (1) מידע אודות סטטוס ההרשאות יהיה זהה למידע המעודכן בערוצים המקוונים.
- (2) המידע הפיננסי המועבר יהיה העדכני ביותר מבין שלושת אלה :
- (א) מידע המעודכן נכון לסוף החודש החולף, לא יאוחר מ- 15 לחודש הבא ;
- (ב) המידע המעודכן בערוצים המקוונים של מקור המידע ;
- (ג) המידע המעודכן במערכת סליקה פנסיונית מרכזית.

7. שירותים נוספים

- (א) מקור מידע רשאי לעשות שימוש במערכת הממשק למידע פיננסי וכן בתעודה החתומה דיגיטלית, לצורך מתן שירותים נוספים, ובכלל זה שירותים אופציונליים (שירותים המוגדרים כרכיב אופציונלי בתקן) ושירותים שאינם מוגדרים בתקן כלל, ובהתאם לדין.
- (ב) מקור מידע יתקשר בהסכם המסדיר את מתן השירותים הנוספים כאמור בסעיף זה.

8. דיווחים

- (א) מקור מידע יעביר לממונה דיווחים תקופתיים כמפורט בקובץ האקסל המצורף כנספח ג' לחוזר זה וכמפורט להלן. דיווחים כאמור יועברו באמצעות מערכת אותות : <https://otot.cma.gov.il>, אחת לרבעון קלנדרי, עד ל- 15 לחודש העוקב.
- (1) דיווח אודות מתן הגישה למידע פיננסי, תחת הגיליונות "בקשות API שהתקבלו", "בקשות API שנדחו", "הסכמות לקוח ו-"הסכמות לקוח לפי סטטוס";
- (2) דיווח אודות תקלות משביתות שירות במערכת הממשק למידע פיננסי, תחת גיליון "תקלות";

(3) דיווח אודות רמת זמינות של מערכת הממשק למידע פיננסי עבור כל חודש ברבעון המדווח ובהתאם להגדרות המפורטות תחת גיליון "רמת זמינות";

(4) דיווח אודות מניעת גישה, כאמור בסעיף 41(א)(2) בחוק שירות מידע פיננסי, תחת גיליון "מניעת גישה";

(5) דיווח אודות תמורה שגבה מקור המידע מנותני שירות מידע פיננסי בעד מתן גישה למידע פיננסי, כאמור בסעיף 46 ולתוספת החמישית בחוק שירות מידע פיננסי, תחת גיליון "תמורה".

(ב) מקור מידע יעביר לממונה דיווח מידי אודות אירוע אבטחת מידע חמור כאמור בחוזר דיווח כשל טכנולוגי. בנוסף לאמור, דיווח אודות "אירוע אבטחה חמור" כאמור בסעיף 31 לחוק שירות מידע פיננסי, ידווח בהתאם להוראות סעיף 3(ג)(6) בחוזר דיווח כשל טכנולוגי.

(ג) מקור מידע יעביר לממונה את מסמך מדיניות גבייה שלו מנותני שירות מידע פיננסי בגין מתן גישה למידע פיננסי בהתאם לסעיף 46 ולתוספת החמישית בחוק שירות מידע פיננסי, המעודכן למועד הדיווח. דיווח כאמור יועבר באמצעות מערכת אותות : <https://otot.cma.gov.il>, אחת לשנה קלנדרית עד ל-15 לחודש ינואר בשנה העוקבת.

(ד) מקור מידע ידווח לממונה אודות היערכותו למתן גישה למידע פיננסי, לרבות בעניין פורטל המפתחים כאמור בסעיף 3(ו)-(ז) לחוזר זה, וכן לעניין סביבות הניסוי כאמור בסעיף 3(ח)-(י) לחוזר זה, לכל הפחות, חודש לפני יום התחילה וכן בעת העלאתה של גרסה חדשה. דיווחים כאמור יועבר באמצעות כתובת הדואר האלקטרוני : openfinance@mof.gov.il תחת הכותרת "דיווח לממונה בדבר היערכות לסביבות ניסוי ופורטל מפתחים/העלאת גרסה חדשה (כרלוונטי) – מקורות מידע – [שם הגוף המוסדי] [מספר תאגיד]".

9. תחולה

הוראות חוזר זה יחולו על מקורות מידע, כהגדרתם בחוזר זה.

10. תחילה

(א) הוראות חוזר זה ייכנסו לתוקפן ביום כניסת חוק שירות מידע פיננסי לתוקף, ביחס לגוף מוסדי שהוא מקור מידע, בהתאם להוראות סעיף 79 לחוק שירות מידע פיננסי (להלן: "מועד התחילה").

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א):

(1) תחילתן של הוראות סעיף 3(ח)(1) לחוזר זה, 30 יום לפני מועד התחילה.

(2) על אף האמור בסעיף 8(א), דיווח בגין הרבעון הראשון שלאחר מועד התחילה יועבר לממונה יחד עם הדיווח בגין הרבעון השני שלאחר מועד התחילה, למעט דיווח בהתאם לסעיף 8(א)(5) אשר יועבר בתום הרבעון הראשון שלאחר מועד התחילה.

עמית גל

הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון (בפועל)

נספח א' – הכללים להעברת מידע באמצעות מערכת הממשק למידע פיננסי

מקור מידע ייתן גישה למידע פיננסי באמצעות מערכת הממשק למידע פיננסי, ובהתאם למפורט להלן:

- (1) סטנדרט ברלין עם התאמה לשוק הישראלי כמפורט בנספח א' להוראות ניהול בנקאי תקין (נב"ת) מספר 368 בנושא "יישום תקן של בנקאות פתוחה בישראל" - בהתייחס לאלה:
 - (א) התקן הכללי – "Implementation Guidelines V1.6" לרבות קובץ מסוג txt בשם "main_v1.6.yaml".
 - (ב) תקן אשראי ופיקדונות, למעט סעיף 5 לתקן זה – "IG Saving and Loans V1.4" לרבות קובץ מסוג txt בשם "Saving_And_Loans-PSD2_v1.4.yaml".
 - (ג) תקן push notification – "IG Status Notification V1_2_0" לרבות קובץ מסוג txt בשם "push_notifications v1.2.0.yaml".
- (2) הבהרות רשות שוק ההון לכללים אלו, כמפורט בנספח ב'.

נספח ב' – הבהרות רשות שוק ההון לנספח א'

נספח זה כולל הבהרות לצורך יישום סטנדרט ברלין כמפורט בנספח א'.

מתן גישה למידע פיננסי אודות "סל אשראי" יהיה כמפורט בתקן אשראי ופיקדונות כאמור בסעיף 1(ב) בנספח א', בהתאמות המפורטות להלן:

- (1) בבקשות ומענה לקבלת מידע פיננסי עבור חשבון מסוים (loan-account-id), יכלול את מספר החשבון או פוליסה.
- (2) הבהרות נוספות לעניין אופן המענה לבקשה לקבלת מידע פיננסי, מפורטות בקובץ האקסל המצורף תחת השם "CMA - Clarifications".

דברי הסבר

כללי

בחודש נובמבר 2021 פורסם חוק שירות מידע פיננסי, התשפ"ב-2021 (להלן: "חוק שירות מידע פיננסי"). שירות מידע פיננסי הוא שירות מקוון שבמסגרתו נותן השירות מקבל מידע פיננסי אודות לקוח מאת מקורות המידע ובהתאם להסכמת הלקוח. באמצעות המידע הפיננסי נותן השירות יכול להציע ללקוח שירותים שונים, לדוגמה ריכוז מידע פיננסי ממקורות מידע שונים, ריכוז מידע פיננסי והעברתו לשם קבלת הצעות להתקשרות עבור הלקוח, השוואת עלויות, ייעוץ בדבר התנהלות כלכלית ועוד. בכך למעשה מתחזקת השליטה של הלקוחות במידע ובצריכת שירותים ומוצרים פיננסיים נוספים.

כדי שהמידע המועבר על ידי מקורות המידע יהיה מדויק ותקין, נדרש מקור המידע להיערך מבחינה טכנולוגית ותפעולית, להקצות משאבים נאותים ליישום הפרויקט תוך עמידה בלוחות זמנים מוגדרים, לגבש אסטרטגיה עסקית המביאה בחשבון את ההזדמנויות החדשות שמתאפשרות בסביבה חדשה זו, ולנהל את הסיכונים הכרוכים בכך.

בהוראות אלה נקבעו הכללים לגופים מוסדיים שהינם מקורות מידע, לצורך מתן גישה למידע פיננסי, בהתאם להוראות החוק. במסגרת ההוראות כאמור, הוסדרו בין היתר החובות של גוף מוסדי שהוא מקור מידע כלפי נותן שירות מידע פיננסי, פעולות שעל מקור המידע לבצע כדי להגביר את רמת השירות ואת הכללים לניהול סיכונים בסביבה טכנולוגית.

סעיף 2 - ממשל תאגידי

מתן גישה למידע אצל מקור המידע שהוא גוף מוסדי חושפת את הגופים המוסדיים לסיכונים חדשים, ועשויה להגביר סיכונים קיימים, ובפרט סיכונים של אבטחת מידע וסיכונים של פגיעה בפרטיות הלקוחות. על כן, נקבע כי הנהלת מקור מידע תידרש לכתוב מסמך מדיניות לצורך פעילות מתן הגישה למידע פיננסי אשר יכלול את אופן ומתן המענה לחובות המרכזיות החלות על מקור מידע במסגרת מתן הגישה למידע פיננסי, לרבות קבלת הרשאת הגישה מהלקוח ופרט אופן ניהול הסיכונים הנגזרים מפעילות זאת. בנוסף, הנהלת מקור מידע תידרש להטמיע נהלים למימוש המדיניות וליישם תהליכים לפיקוח ולהטמעה המדיניות. עיקרי המדיניות יפורסמו לנותני שירותי המידע בפורטל המפתחים וזאת כדי לאפשר לנותני השירות להיערך. עוד נקבע במסגרת הסעיף הוראות בדבר פירוט תחומי האחריות של דירקטוריון מקור המידע. כך נקבע, כי הדירקטוריון נדרש לדון במסגרת לניהול פעילות מתן גישה למידע ובכלל זה אישור של המדיניות לעניין זה. כן נקבע, כי בחינת הפעילות והמדיניות שתקבע תיגזר מהוראות החוזרים החלים על מקור המידע ובכללם - חוזר סייבר, חוזר טכנולוגיות מידע וחוזר ניהול סיכונים. בנוסף, נקבע כי הדירקטוריון יקבע מתכונת דיווחים של הגוף המוסדי בדבר הפעילות השוטפת של הגוף כמקור מידע פיננסי.

סעיף 3 - גישה למידע פיננסי אודות אשראי

מקור מידע נדרש לתת גישה לנותן שירות מידע פיננסי אשר פנה אליו עם תעודה חתומה דיגיטלית מתאימה, ובהתאם לקבוע בפרק ד' בחוק שירות מידע פיננסי. בסעיף זה נקבע אופן מתן הגישה למידע פיננסי וכן את דרך המענה אגב בקשת הגישה, אשר תתבצע בהתאם להוראות החוק ולאמור בחוזר זה. יובהר כי גישה למידע פיננסי תינתן רק למחזיקי תעודה דיגיטלית חתומה אשר הונפקה על ידי הרגולטור הרלוונטי ובהתאם לסוג השירות הניתן על ידי נותן שירות מידע פיננסי, וכאמור בתקן.

במסגרת חוזר זה נקבע כי מתן גישה כאמור, יהיה בהתאם לתקן אשר כולל את הדרישות ליישום הרכיבים והשירותים למתן גישה ומפורסם כנספח א' לחוזר זה וההבהרות המפורסמות כנספח ב' לחוזר זה. התקן למעשה מבחין בין 3 סוגי רכיבים ושירותים. האחד, רכיבים מנדטוריים – רכיב או שירות אשר הוגדרו בתקן כמנדטוריים,

אותם חייב מקור המידע להעביר מידע בהתאם לאמור בו. השני, רכיבים מותנים – רכיב או שירות אשר הוגדרו בתקן כמותנים. מקור המידע מחויב להעביר רכיבים או שירותים אלו רק במידה והם ניתנים על ידו ללקוח בערוצים המקוונים של מקור המידע או מועברים למערכת סליקה פנסיונית מרכזית, וזאת על מנת לא ליצור פערים בין המידע שניתן ללקוח בערוצים המקוונים או במערכת הסליקה פנסיונית לבין המידע שניתן לנותן השירות מידע פיננסי באמצעות מערכת הממשק למידע פיננסי. יובהר כי שירות אשר נקבע בחוק כי חלה חובה לתת אותו יהיה תמיד שירות מנדטורי. לעניין מידע אודות תנועות בחשבון, נכון לעכשיו מדובר בשירות מותנה ועל כן חובה העברת המידע אודות רכיב זה תלויה בהעברת המידע בערוצים המקוונים או שמקור המידע נדרש להעביר אותם למערכת מרכזית לסליקה פנסיוני. השלישי, רכיבים אופציונליים – רכיבים או שירותים אשר קובע מקור המידע אם להעביר אותם אם לאו. בכל מקרה, ככל שהחליט מקור המידע על יישום של הרכיבים האופציונליים יש לעשות זאת בהתאם לתקן. בהקשר זה יובהר, כי במקרה בו הרשות תעדכן או תבהיר את אופן יישום רכיב או שירות מסוים במסגרת נספח ב' לחוזר, וזאת לאור פעילותם הייחודית של הגופים המוסדיים, יש לפעול על פי העדכון או ההבהרה כאמור, לפי העניין. מבלי לגרוע מכך, מפורטים בסעיף 3(ד) רשימת השירותים אותם מחויב מקור המידע לתת במסגרת המערכת וכמפורט בתקן.

בנוסף, נקבע עוד כי יש ליישם את הגרסה המעודכנת ביותר של התקן. בהקשר זה, ולצורך היערכות נותני שירותי המידע לפעילות הגרסה החדשה ובמטרה לאפשר את ההתפתחויות הטכנולוגיות, נקבע כי מקור המידע יתמוך למשך שישה חודשים מיום יישום גרסה מעודכנת, גם בגרסה שקדמה לה.

עוד נקבעו במסגרת סעיף זה, הוראות לעניין מידע ותמיכה טכנולוגית שיספק מקור המידע לנותן שירות מידע פיננסי אודות מערכת הממשק למידע פיננסי. כך נקבע כי מקור המידע יקים "פורטל מפתחים" לטובת נותני שירותי המידע בו יפורסם המידע הטכני הנדרש לצורך השימוש במערכת הממשק למידע פיננסי לרבות סוגי השירותים הניתנים על ידי מקור המידע, כתובת API לצורך קבלת השירותים ואת אופן יישום התקן ובפרט לרכיבים שאינם מנדטוריים בתקן. כמו כן, נקבע כי מקור מידע יפתח סביבה להתנסות מעשית של נותני שירות מידע פיננסי המחזיקים בתעודה חתומה דיגיטלית מתאימה בשירותי מקור המידע, וזאת מן הטעם שגישה למידע הנמצא אצל מקורות המידע על ידי נותני שירות מידע פיננסי, דורש היערכות ובדיקות של נותני השירות. בהקשר זה, נקבע כי מקור המידע יידרש לתחזק 2 סביבות ניסוי. האחת, שתשמש לצורך בדיקות מערכת המידע של נותן השירותים הפיננסיים בטרם עליה לאוויר של גרסה חדשה (סביבת עליה לאוויר). בסביבה זאת תהיה זמינה הגרסה העדכנית ביותר והיא תופעל חודש ימים לפחות לפני מועד העלייה לאוויר של אותה הגרסה. הסביבה השנייה, תהיה סביבת בדיקות שוטפות בה תהיה הגרסה הנוכחית הפעילה והיא תשמש לצורך בדיקות סדירות של מערכות המידע של נותן שירותים פיננסיים, או לטובת תחילת פעילות של נותן שירות פיננסי חדש. יובהר, כי אין חובה לתחזק את שתי סביבות הניסוי ככל שקיימת רק גרסה עדכנית אחר. עם זאת, וכחודש ימים לפני עליה לאוויר של גרסה חדשה, יש להקים גם סביבת עלייה לאוויר. על מנת לאפשר לנותן השירותים הפיננסיים סביבות בדיקה אפקטיביות נקבע כי המערכות תספקנה היזונים אוטומטיים על שגיאות שנמצאו בקבצים שהעביר נותן השירותים הפיננסיים. למען הסר ספק, יובהר כי תעודה חתומה דיגיטלית לסביבת הניסוי שברשות נותני שירותי המידע תהיה תקפה לשתי סביבות הניסוי. בנוסף, נקבעו הוראות אודות מתן תמיכה וטיפול בתקלות במכלול ההיבטים הטכנולוגיים הנדרשים לצורך שימוש תקין במערכת הממשק למידע פיננסי.

סעיף 4 – ארכיטקטורה, אבטחת מידע והגנת סייבר

תחום אבטחת המידע הינו אחד הסיכונים המרכזיים לגוף המוסדי במסגרת יישום חוק שירות מידע פיננסי. התייחסות לאופן ההתמודדות עם סיכונים אלו באים לידי ביטוי בשורה של הוראות וחוזרים שפרסמה רשות שוק ההון בעבר. מבלי לגרוע מהאמור, לאור החובות שפורטו בחוזר זה, במסגרת מתן הגישה למידע פיננסי, חודדו בחוזר זה העקרונות אותם יידרש מקור המידע ליישם בתחום אבטחת מידע וסייבר. כך נקבע כי מקור המידע ינהג במידע הפיננסי באופן בו נוהג מקור המידע במידע רגיש כהגדרת מונח זה בחוזר ניהול סיכונים סייבר. עוד פורטו ההיבטים

הטכנולוגיים המופיעים בתקן לעניין גישה למידע פיננסי על ידי נותן שירות המידע. כן נקבע כי מקור מידע יאפשר גישה לנותן שירות מידע רק אם נותן השירות הזדהה במערכות מקור המידע על ידי תעודה חתומה דיגיטלית תקפה ומתאימה לסוג שירות מידע פיננסי שאותו נדרש לספק מקור המידע בהתאם לחוק שירות מידע פיננסי ובהתאם להוראות התקן.

בנוסף, נקבע כי מקור המידע יישם טכנולוגיות לניטור בקשות מידע פיננסי שנשלחו על ידי נותני שירות מידע פיננסי. עוד נקבע כי ככל שיתקיימו הסייגים המפרטים בסעיף 41(א)(1) בחוק, רשאי מקור המידע לא לתת גישה למידע תוך תיעוד הסיבות למניעת הגישה כמו גם להסרת המניעה, ככל שהוסרה. במקרה כאמור, חלה חובה על מקור המידע להודיע על היעדר אפשרות הגישה לנותן שירות המידע הפיננסי וכן דיווח לממונה.

סעיף 5 - הרשאת גישה של לקוח

בסעיף זה נקבעו הכללים לעניין הקמה ושינוי של הרשאות הלקוח להעברת מידע. כך נקבע כי מקור מידע יאפשר ללקוח לבחור את החשבונות אודותיהם הוא מעוניין לתת הרשאת גישה לנותן שירות מידע פיננסי באמצעות מערכת הממשק לידע פיננסי הן באמצעות נותן השירות והן באמצעות מקור המידע, וזאת כדי להקל על הלקוח לממש את זכותו לקבלת שירות מאת נותן שירות המידע ולפשוט את הליך הקמת ההרשאה. בהקשר זה יובהר, מאחר ושירותי העברת מידע פיננסי במסגרת חוק שירות מידע פיננסי הינו שירות מקוון כאמור, על מנת שלקוח יוכל לתת הסכמתו למקור המידע ולאשר את ההרשאה באופן מקוון, נדרש קיומו של הסכם של מקור המידע עם הלקוח המאפשר ביצוע פעולות בערוצים המקוונים ובכפוף לזיהוי הלקוח ואימות זהותו באותם אמצעים בהם מאומתת זהותו בערוצים המקוונים וכי סיום הליך ההרשאה יעשה אצל מקור המידע לאחר שאומתה זהותו של הלקוח.

מטעמים של אבטחת מידע ופישוט ניהול ההרשאות עבור הלקוח, נקבע כי מקור מידע ינהל רק הרשאת גישה מתמשכת אחת לכל לקוח מול כל נותן שירות מידע פיננסי. יובהר כי בקשה להקמת הרשאת גישה להעברת מידע שטרם הבשילה לא תבטל הרשאת גישה מתמשכת קיימת תקפה של לקוח. כמו כן הרשאת גישה להעברת מידע שטרם התקבלו בה כל ההרשאות הנדרשות מצד שותפים נוספים לא תבטל הרשאת גישה מתמשכת אחרת.

עוד נקבעו הוראות בדבר אופן בחירת חשבונות הלקוח לגביהם יועבר המידע הפיננסי אל נותן שירות המידע הפיננסי, לרבות אופן הצגת פרטי ההרשאה בטרם אישור הלקוח על מתן הרשאה. נקבע כי בחירת החשבונות תעשה או אצל נותן שירות המידע (אפליקציה) כאשר הלקוח נותן את פרטי חשבונותיו לגביהם הוא מבקש לתת הרשאה לקבלת השירותים או באמצעות העברת הלקוח מנותן השירות אל דף נחיתה ייעודי של מקור המידע שם יציג מקור המידע את רשימת החשבונות של הלקוח על פי מזהה החשבון הראשי שמאוגד תחתיו כלל הפעילויות של הלקוח באותו חשבון ואת המוצרים הפנסיוניים אליהם הוא קשור, ככל שישנם כאלו, וזאת בהתאם להוראות שנקבעו בתקן. יובהר כי ביטול הרשאה שנתן לקוח לנותן שירות מידע יכול להתבצע גם באמצעות מתן גישה ללקוח באמצעות הערוצים המקוונים של מקור המידע (לאחר זיהוי הלקוח, כאמור) ושלא באמצעות התקן.

יובהר, כי מתן ההרשאות יתאפשר דרך מזהה החשבון הראשי של הלקוח עבור כל חשבון הלוואה שקיים עבורו אצל מקור המידע (חשבונות משנה/פוליסות) עד לרמת הלוואה מסוימת. עוד יובהר, כי מתן הרשאה יכול להינתן במשותף למספר מקורות מידע השייכים לאותה קבוצת אחזקות, ובתנאי כי ניתנה ללקוח אפשרות לבחור מתן הרשאת גישה לכל מקור מידע בנפרד.

בנוסף, נקבעו הפרטים שעל מקור המידע להציג ללקוח בטרם אישור הלקוח על מתן הרשאה להעברת מידע. באופן זה יובטח כי הלקוח יאפשר את הרשאת הגישה להעברת מידע רק לאחר שמקור המידע הציג לו את כל הפרטים המהותיים להסכמה באופן ברור.

בנוסף, נקבעו הדרישות לעניין קבלת הרשאות גישה של לקוח להעברת מידע בהתייחס לחשבון ניהול משותף. חשבון משותף יכול להיות לדוגמה הלוואה בה הלווים הם יותר מאדם אחד או בשיתוף עם ישות תאגידית וכן חשבון של נפטר או חשבון של פסול דין. מטרת הוראות אלה לוודא כי כל בעלי החשבון יהיו מודעים לפרטי בקשת הרשאת הגישה למידע פיננסי וכי מקור המידע יעביר מידע זה בצורה נוחה אשר תקל על בעלי החשבון לקבל החלטה בנוגע

לבקשה כאמור. בהמשך לכך נקבע כי ההודעה שתישלח לבעלי החשבון האחרים באופן מידי ותכלול את כל הפרטים הרלוונטיים, כדי לאפשר לבעלי החשבון האחרים לבחון את בקשת הגישה. זאת ועוד נקבעו הוראות ייחודיות שיחולו על חשבונות אשר הוגדרו בחוק כחשבונות בהם נדרשת הסכמת כל הבעלים בחשבון לצורך אישור הרשאת הגישה, כלומר, חשבונות שאינם חשבונות ביחד ולחוד. ביחס לחשבון שהוא "ביחד ולחוד" נקבע כי מקור המידע יעדכן את יתר בעלי החשבון, שלא התקבלה הסכמתם, בדבר הרשאת הגישה שניתנה על ידי הבעלים הראשון ויכלול במסגרת עדכון זה גם את זכותו של הלקוח לסרב לבקשה הבעלים הראשון והזכות לבטלה. לעניין זה יובהר כי ההבדל בין ביטול בסמוך למתן ההרשאה לבין ביטול במועד מאוחר יותר רלוונטי רק עבור מתן הודעה אודות מתן גישה לחשבון של "ביחד או לחוד". כמו כן, נדרש לעדכן גם על ביטול הרשאת גישה שנעשתה על ידי אחד מבעלי החשבון בחשבון משותף. בנוסף וכפי שנדרש בחוק שירות מידע פיננסי נקבעו הוראות בדבר חשבון משותף בו נדרשת הסכמת כל בעלי החשבון. במקרה כאמור, נדרש מקור המידע לעדכן את יתר בעלי החשבון, שלא התקבלה הסכמתם, בדבר זכותם לתת הסכמתם להרשאות גישה או לסרב, כמו גם הדרך לעשות כן. ככל שלא התקבלו ההסכמות של יתר השותפים תוך 5 ימי עסקים מיום מתן ההסכמה של הלקוח הראשון, ההסכמה להעברת מידע תיחשב כבטלה, וזאת על מנת לשמור על עיקרון שמירת הפרטיות של ייתר הבעלים הרשומים בחשבון. יובהר כי מקור המידע צריך לאפשר ליתר השותפים לתת את הסכמתם, אך אינו נדרש לפעול באופן יזום כדי לקבל הסכמתם. עוד יובהר כי במקרה של הצטרפות שותף לחשבון לאחר הקמת הסכמה להעברת מידע, על מקור המידע ליידיע את השותף הנוסף בדבר קיומה של ההסכמה. מקור המידע אינו רשאי לבטל הסכמה להעברת מידע רק בשל הצטרפות שותף נוסף לחשבון. לאחר הצטרפותו תעמוד לשותף המצטרף בכל עת, האפשרות לבטל הסכמות להעברת מידע הקיימות בחשבון, גם אם ניתנו לפני מועד הצטרפותו. עוד נקבע כי כל ההודעות אותם נדרש מקור מידע לשלוח בהתאם להוראות החוזר ולהוראות החוק ישלחו בצורה נוחה ונגישה אשר תאפשר לכל בעלי החשבון לקבל את המידע אודות בקשת ההרשאה.

עוד נקבעו הכללים לעניין ניהול הרשאות הגישה לרבות הצגה ללקוח של כל הרשאות הגישה התקפות והמבוטלות, באמצעות הערוצים המקוונים. לצורך כך נקבע כי חלה על מקור המידע החובה לשמור את המידע אודות הרשאות שניתנו בחשבון הלקוח לפרק זמן של 7 שנים וזאת מיום ביטול ההרשאה. מטרת הוראה זו לאפשר ללקוח לעקוב אחר הרשאות הגישה הקיימות אצל מקור מידע. זאת ועוד, על מנת לאפשר ללקוח שמבקש לאפשר גישה לנותן שירות מידע פיננסי "לחשבון משותף" נקבע כי יוצגו גם ההרשאות הגישה שממתינות לאישור וכל עוד אינן אושרו. כמו כן נקבעו הוראות לעניין מסירת הודעות מאת מקור מידע לנותן שירות מידע פיננסי בדבר מניעת גישה או הסרת מניעה ובדבר ביטול הרשאת גישה על ידי לקוח וזאת על מנת לצמצם את הסיכון של פגיעה בפרטיות הלקוח.

סעיף 6 - כללים לרמת שירות לנותני שירות מידע פיננסי

בסעיף זה נקבעו הכללים לעניין רמת השירות שייתן מקור מידע לנותני שירות מידע פיננסי. מטרת הוראות אלה לקבוע סטנדרט אחיד להעברת מידע בין כול מקורות המידע, שיתמוך בפעילות העסקית של נותן השירותים הפיננסיים הן בזמינות המידע והן בעדכניותו. כללים אלו כוללים בין השאר קריטריונים מחייבים לזמינות מערכת המידע אשר צריכים להיות רציפים ומידיים.

בנוסף, נקבעו גם הוראות לשמירה ותיעוד של הרישומים הממוכנים לצורך שחזור ובקרה על בקשות שנעשו במערכות המידע ופעולות שעשו למניעת גישה למערכות המידע.

כמו כן, על מנת לאפשר למקור המידע לבקר את רמת הזמינות של מערכת המידע, כמו גם לדווח לרשות שוק ההון אודות זמינות המערכת כפי שנקבע בסעיף 8 לחוזר, נקבע גם כי מקור המידע ימדוד את הזמינות ואת זמני המענה לבקשות המידע. זאת ועוד, על מנת לשמור על רמת שירות רציפה נקבע כי מקור המידע יפעיל מערכת גיבוי שתופעל במקרה של תקלה שמשבתה את מערכת המידע. יודגש כי רמת שירות רציפה חיונית לתפקוד נותן השירותים הפיננסי היא תנאי הכרחי עליה מבוססים השירותים אותם הוא מעניק ללקוח הסופי, ולכן היא מהותית להתנהלותו העסקית.

בנוסף, נקבעו הוראות מחייבות בדבר היקף ועדכניות המידע, זאת על מנת לוודא כי המידע המועבר במערכת הוא המידע המעודכן ביותר שמוגש על ידי מקור המידע באמצעות הערוצים המקוונים שלו או באמצעות המסלקה הפנסיונית, זאת כדי לאפשר לנותן שירותי המידע את היכולת להשוות בין סוגי מיידעים שהועברו ממקורות מידע שונים.

סעיף 7 - שירותים נוספים

התשתית הנבנית במסגרת יישום חוק שירות מידע פיננסי יכולה לשמש את מקורות המידע למתן שירותים נוספים אשר ישפרו את השירותים הניתנים ללקוח ואת אופן פעילותם של הגופים המוסדיים שהם מקורות מידע, על כן הוחלט שלא לאסור על גוף מוסדי להשתמש בתשתית הקיימת לצורך מתן שירותים נוספים. שירותים אלו, ככל שיינתנו, יכולים להיות שירותים אשר הוגדרו בתקן כאופציונליים, כדוגמה העברת מידע שבתקן אין חובה להעבירו, או שירותים שכלל לא הוגדרו בתקן כמו סלי מידע נוספים שמקור מידע שהוא גוף מוסדי אינו נדרש בחוק שירות מידע פיננסי להעבירם, ובתנאי כי קיים הסכם בין מקור המידע לבין הגורם הפונה, אשר מסדיר את מתן השירותים הנוספים, וכל עוד השירותים יינתנו באופן שאינו מפלה בין גורמים שונים ועל פי דין.

סעיף 8 – דיווחים

בסעיף זה נקבעו הוראות אודות חובת דיווח לממונה על ידי גופים מוסדיים שהינם מקורות מידע. הדיווחים נחלקים לשלושה סוגים. האחד, דיווחים שוטפים אחת לתקופה כפי שהוגדרה בסעיף, אודות פעילות הגוף המוסדי כמקור המידע, ובכלל זה דיווחים אודות מתן גישה למידע פיננסי, תקלות, רמת זמינות, מניעת גישה בהתאם לסעיף 41(א)(2) לחוק ותמורה שגובה מקור המידע מנותני שירותי המידע בהתאם לסעיף 46 והתוספת החמישית לחוק. נתונים אלו נדרשים לצורך הפיקוח השוטף של רשות שוק ההון על גופים מוסדיים שהם מקורות מידע פיננסי, כמו גם לצורך דיווח לכנסת ישראל ולשר האוצר כפי שנקבע בחוק שירות מידע פיננסי. השני, דיווח מידי אודות אירוע אבטחת מידע חמור כאמור בחוזר דיווח כשל טכנולוגי, וכן דיווח מידי אודות "אירוע אבטחה חמור" כאמור בסעיף 31 לחוק שירות מידע פיננסי. השלישי, דיווח אודות מדיניות הגבייה של מקור המידע מנותני שירות מידע פיננסי בגין מתן גישה למידע פיננסי בהתאם לסעיף 46 ולתוספת החמישית בחוק שירות מידע פיננסי. בנוסף, לצרכי פיקוח ובקרה על היערכות מקורות המידע למתן גישה למידע פיננסי, לרבות בעניין פורטל המפתחים וסביבות הניסוי, נקבעו הוראות דיווח לממונה אודות היערכות מקור המידע, כאמור.

סעיף 10 – תחילה

בסעיף זה נקבע כי מועד התחילה של החוזר יהיה במועד בו תחול החובה על מקורות המידע לתת שירות אודות סל אשראי כפי שנקבע בחוק. על אף האמור, על מנת לאפשר לנותני שירותי המידע להיערך לקראת השקת השירות החדש נקבע כי ההוראות לעניין הפעלת סביבת העלייה לאוויר בלבד יחולו 30 יום לפני מועד התחילה. כמו כן נקבע כי מועד הדיווח הראשון לרשות יכנסו לתוקף ברבעון שלאחר הרבעון העוקב למועד התחילה, ויחול על שני הרבעונים. מהוראה זו הוחרגה החובה לדווח לרשות בגין דוח תמורה שגבה מקור המידע עבור מתן השירות, מאחר שחובת הדיווח בגין מידע זה נדרש לשר האוצר לצורך דיווח לוועדת הכלכלה, בהתאם לחוק.

נספח א'

התקן המצורף כנספח א' מפנה לסטנדרט קבוצת ברלין עם ההתאמות כפי שפורסמו על ידי בנק ישראל. ההסתמכות על סטנדרט קבוצת ברלין נועדה לייצר סביבה טכנולוגית דומה ככל הניתן, וכן נועדה להקל על כלל השחקנים בשוק המידע הפיננסי ובהמשך לכך לאפשר יצירת סביבת חדשנות (אקוסיסטם) אשר תעודד פיתוח שירותים ומוצרים חדשים המבוססים על גישה מהירה וקלה למידע עדכני ואמין. כל אלו יאפשרו לציבור לקבל שירותים פיננסיים מותאמים לצרכיהם, ובכך למצות באופן מיטבי את המטרות של חוק שירות מידע פיננסי. בהתאם להוראות הרלוונטיות למקורות מידע, פורסמו שלושה תקנים מתוך הסטנדרט:

- (א) התקן הכללי הכולל הוראות ליישום מערכת הממשק למידע פיננסי לרבות את כללי הזדהות של נותן שירותי מידע ומתן הרשאות על ידי לקוח הקצה ;
- (ב) תקן אשראי ופיקדונות, למעט סעיף 5 לתקן זה ;
- (ג) תקן push notification.

במקביל לפרסום הוראות אלו, פורסמו התקנים, המעודכנים למועד הוצאת חוזר זה, באתר רשות שוק ההון במרשתת, וכמפורט בנספח א'. בנוסף, ועל מנת להבין לעומק את הסטנדרט שפרסמה קבוצת ברלין, מומלץ לקרוא חומרי מידע נוספים שפורסמו באתר בנק ישראל, בקישור להלן: <https://www.boi.org.il/roles/2501/16992>.